

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА
ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Орган који је именовао комисију: Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду

Датум именовања комисије: 25. 10. 2025.

Састав комисије именоване у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду*:

1. др Средојевић Дејан	редовни професор	Српски језик и лингвистика
презиме и име	звање	ужа научна област
Филозофски факултет, Нови Сад	Председник	
установа у којој је запослен-а	функција у комисији	
-
2. др Јеротијевић Тишма Даница	ванредни професор	Енглески језик и лингвистика
презиме и име	звање	ужа научна област
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац	Члан	
установа у којој је запослен-а	функција у комисији	
-
3. др Марковић Маја	редовни професор	Англистика
презиме и име	звање	ужа научна област
Филозофски факултет, Нови Сад	члан (ментор)	
установа у којој је запослен-а	функција у комисији	

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: Зора, Драган, Трнинић

2. Датум рођења: 29.04.1977. Место и држава рођења: Нови Сад, Србија

II.1 Основне или интегрисане студије

Година уписа: 1995 Година завршетка: 2002 Просечна оцена током студија: 7.42

Универзитет: Универзитет у Новом Саду

Факултет: Филозофски факултет, Нови Сад

Студијски програм: Енглески језик и књижевност

Стечено звање: Професор енглеског језика и књижевности

II.2 Мастер или магистарске студије

Година уписа: Година завршетка: Просечна оцена током студија:

Универзитет: Универзитет у Новом Саду

Факултет: Филозофски факултет, Нови Сад

Студијски програм: Енглески језик и књижевност

Стечено звање: Мастер филолог - англиста

Научна област: Друштвено-хуманистичке науке, Енглески језик и књижевност – језички модул

Наслов завршног рада: The age factor and its effects on adult second language learning

II.3 Докторске студије

Година уписа:

Универзитет: Универзитет у Новом Саду

Факултет: Филозофски факултет, Нови Сад

Студијски програм: Језик и књижевност

Број ЕСПБ до сада остварених: Просечна оцена током студија:

II.4 Приказ научних и стручних радова кандидата

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
1.	Trninić, Z. (2023). Creating effective brand names with sound symbolic mappings. Strategic Management, 28, 78-85. Faculty of Economics in Subotica, University of Novi Sad. ISSN 1821-3448.	M24
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА <u>НЕ</u> ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
2.	Trninić, Z. (2023). Applying cognitive approach to teaching prepositions in business English: a case study. The Annals of the Faculty of Economics in Subotica, 59, 37-50. ISSN 0350-2120.	M51
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА <u>НЕ</u> ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
3.	Trninić Janjić, Z. (2018). Gender-related differences in the language of magazine advertisements targeting men and women in Serbia. Jezici i kulture u vremenu i prostoru. Tematski zbornik. Novi Sad: Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, VII/1, 101-108. ISBN 978-86-6065-475-7.	M14
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА <u>НЕ</u> ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
4.	Trninić Janjić, Z. (2018). Personality profile and learning styles of a talented foreign language learner. Nastava i vaspitanje. Beograd: Pedagoško društvo Srbije, 2, 299-309. ISSN 0547-3330.	M51
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ <u>ДЕЛИМИЧНО</u>		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
5.	Trninić Janjić, Z. (2015). On the nature of second language development in adult second language acquisition. Proceedings of the International Conference on the Importance of Learning Professional Foreign Languages for Communication between Cultures. Zagreb: University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences. ISBN 953-175-5698, 978-953-175-569-6.	M33

<i>Рад припада проблематици докторске дисертације:</i>	<u>ДА</u>	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
--	-----------	----	-----------

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
6.	Trninić, Z., Milovančev, S. (2012). Implications of the critical period on adult foreign language learning. Proceedings of the International Conference on the Importance of Learning Professional Foreign Languages for Communication between Cultures, 347-351. Celje: Faculty of Logistics, University of Maribor. ISBN 978-961-6562-54-6.	M33

<i>Рад припада проблематици докторске дисертације:</i>	<u>ДА</u>	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
--	-----------	----	-----------

III ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

Оцена:

III.1 формулације наслова тезе

Утицаји другог језика на матерњи на фонетском нивоу: студија случаја српско-енглеских касних билингвала

First language attrition at the phonetic level: case study of Serbian English late bilinguals

Предложени наслов тезе је подобан?

ДА

III.2 предмета (проблема) истраживања

Предмет истраживања је лингвистичка појава дејстава другог језика на матерњи са фокусом на утицаје који се испољавају на фонетском нивоу приликом изговора пловива и фрикатива код српско-енглеских двојезичних говорника са касним почетком учења. Ова појава се испитује код изворних говорника српског језика, који се професионално баве енглеским језиком (на академском нивоу) у језичком окружењу матерњег (српског) језика. Говор испитаника на српском и енглеском биће анализиран и поређен како унутар групе испитаника тако и с резултатима контролне групе једнојезичних говорника српског језика. Анализа продукције на оба језика обухватиће све релевантне фонетске параметре пловива и фрикатива дуж којих постоји могућност да се утврди постојање истраживаних међујезичких дејстава (време наступа звучности пловива, трајање периода звучности пловива и фрикатива, трајање оклузије код пловива и констрикције код фрикатива, дужину вокала испред пловива и фрикатива, интензитета приликом артикулације фрикатива, и присуство/одсуство аспирације код безвучних пловива).

The research investigates the linguistic phenomenon of first language attrition with a focus on the effects at the phonetic level, manifested during production of plosives and fricatives by Serbian English late bilinguals. The phenomenon is examined in native speakers of Serbian who are professionally engaged with the English language (at the academic level) in the linguistic environment of their first (Serbian) language. The participants' speech will be analysed and compared within the participant group as well as with the results of the control group made up of Serbian monolingual speakers. Speech analysis in both languages will include all relevant phonetic parameters along which it is possible to establish the presence of the investigated cross-linguistic effects (voice onset time in plosives, duration of voicing in plosives and fricatives, duration of occlusion in plosives and constriction in fricatives, duration of vowels in front of plosives and fricatives, fricative intensity and presence/absence of aspiration in voiceless plosives).

Предмет истраживања је подобан?

ДА

III.3 познавања проблематике на основу изабране литературе са списком литературе

На основу приложене пријаве комисија закључује да се кандидаткиња Зора Трнинић детаљно упутила у проблематику коју ће изучавати у докторској дисертацији. Предложена литература показује кандидаткињин широк увид у савремена релевантна истраживања о теми коју ће изучавати, али и чињеницу да проблематика фонетских утицаја другог језика на матерњи у окружењу матерњег језика није довољно заступљена у досадашњим истраживањима, нарочито у области српског језика, преваходно на фонетском нивоу.

Based on the submitted thesis application, it is concluded that the candidate Zora Trninic has familiarised herself in great detail with the scientific field investigated in her dissertation. Listed references indicate the candidate's deep insight into the relevant current research on the topic to be examined but also point to the fact that the issue of phonetic attrition in first language environments is underrepresented in the literature, especially in the context of Serbian as the affected language, even more so in the phonetic domain.

Литература/References

- Altenberg, E. P. (1991). Assessing first language vulnerability to attrition. In: Seliger, H. W. & R. M. Vago (eds.) (1991). *First language attrition*. New York, NY: Cambridge University Press. 189-206.
- Bassetti, B.-Cook, V. (2011) Language and cognition: The second language user. In: Cook, V. J. & B. Bassetti (eds.) (2011). *Language and bilingual cognition*. Oxford, UK: Psychology Press. 143-190.
- Bergman, C.-Nota, A.-Sprenger, S. A. & Schmid, M. S. (2016). L2 immersion causes non-native-like L1 pronunciation in German attriters. *Journal of Phonetics*, 58, 71-86.
- Boersma, P.-Weenink, D. (2021). Praat: doing phonetics by computer [Computer program]. Version 6.1.16, retrieved 6 June 2024 from <http://www.praat.org/>.
- Chamorro, G.-Sorace, A. (2019). The Interface hypothesis as a framework for studying L1 attrition. In: Schmid, M. S. & B. Köpke (eds.) (2019). *The Oxford Handbook of Language Attrition*. Oxford: Oxford University Press. 25—35.
- Chang, C. B. (2012). Rapid and multifaceted effects of second-language learning on first-language speech production. *Journal of Phonetics*, 40(2), 249–268.
- Chang, C. B. (2019). Phonetic drift. In: Schmid, M. S. & B. Köpke (eds.) (2019). *The Oxford handbook of language attrition*. Oxford University Press. 190-203.
- Chen, M. (1970). Vowel length variation as a function of the voicing of the consonant environment. *Phonetica*, 22, 129–159.
- Cho, T.-Ladefoged, P. (1999). Variation and Universals in VOT: Evidence from 18 Languages. *Journal of Phonetics*, 27, 207–229.
- Cook, V. J. (2003). The changing L1 in the L2 user's mind. In: Cook, V. (ed.) (2003). *Effects of the second language on the first*. Clevedon: Multilingual Matters. 1-18.
- Cook, V. J. (2013). Multi-competence. In: Chapelle, C. A. (ed.) (2013). *The encyclopaedia of applied linguistics*. Oxford: Blackwell. 3768-3774.
- Dmitrieva, O.-Jongman, A., & Sereno, O. (2010). Phonological neutralisation by native and nonnative speakers: The case of Russian final devoicing. *Journal of Phonetics*, 38, 483-492.
- Dmitrieva, O.-Jongman A., & Sereno J. A. (2020). The effect of instructed second language learning on the acoustic properties of first language speech. *Languages*, 5(4), 1–33.
- Flege, J. E. (1995). Second language speech learning theory, findings and problems. In: Strange, W. (ed.) (1995). *Speech perception and linguistic experience: Issues in cross-language research*. York Press. 233-277.
- Green, D. (1986). Control, activation and resource: a framework and a model for the control of speech in bilinguals. *Brain and Language*, 27, 210-223.
- Grosjean, F. (2001). The bilingual's language modes. In: Nicol, J. (ed.) (2001). *One mind, two languages: bilingual language processing*. Oxford: Blackwell. 1-22.
- Grosjean, F. (2010). *Bilingual: life and reality*. Cambridge, MA: Cambridge University Press.
- Karayayla, T.-Schmid, M. S. (2019). L1 attrition as a function of age at onset of bilingualism: L1 attainment of Turkish-English bilinguals in the UK. *Language Learning* 69(1), 106-142.

Lisker, L.-Abramson, A. S. (1964). A cross-language study of voicing in initial stops: Acoustical measurements. *Word*, 20, 348–422.

Marković, M.-Jakovljević, B. (2016). Acquiring vocalic quantity and quality in L2: The acquisition of vowel clipping in English by advanced Serbian learners. *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku*, LIX/2, 97–108.

Marković, M. (2020). Phonetic feature interpretation in second language phonology: the acquisition of the final obstruent voicing contrast. *Belgrade English Language and Literature Studies*, 12, 27–49.

Mayr, R.-Price, S., & Mennen, I. (2012). First language attrition in the speech of Dutch-English bilinguals: the case of monozygotic twin sisters. *Bilingualism: Language and Cognition*, 15(04), 687–700.

Meisel, J. M. (2008). Child second language acquisition or successive first language acquisition? In: Haznedar, B. & Gavruseva, E. (eds.) (2010). *Current trends in child second language acquisition: a generative perspective*. Amsterdam: John Benjamins. 55–80.

Schereschewsky, L. C.-Alves, U. K., & Kupske, F. F. (2017). First language attrition: the effects of English (L2) on Brazilian Portuguese VOT patterns in an L1-dominant environment. *Letronica Porto Alegre*, 10(2), 700–716.

Schmid, M. S. (2011). *Language attrition*. Cambridge: Cambridge University Press.

Schmid, M. S.-Köpke, B. (2017). When is a bilingual an attriter? Response to the commentaries. *Linguistic Approaches to Bilingualism*, 7(6), 763–770.

Yilmaz, G.-Schmid, M. S. (2018). First language attrition and bilingualism. In: Miller, D., Bayram, F., Rothman, J., & Serratrice, L. (eds.) (2018). *Bilingual cognition and language: the state of the science across its subfields*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. 225–250.

Избор литературе је одговарајући?

ДА

III.4 циљева истраживања

Циљ истраживања је да се испита могућност испољавања фонетских дејстава другог језика на матерњи у језичком окружењу матерњег језика код српско-енглеских двојезичних говорника који другим језиком владају на нивоу који је приближан нивоу изворних говорника. Истраживање обухвата фонетску анализу плозива и фрикатива у говору испитаника на оба језика, тј. поређење вредности у говору на српском и енглеском језику унутар групе испитаника, а поред тога, одлике говора на српском пореде се с резултатима контролне групе једнојезичних говорника српског језика. Оваквим приступом се добија и увид у правац испитиваних фонетских померања у матерњем језику. У складу с општим циљем истраживања, постављено је више уже дефинисаних циљева који се заснивају на међујезичким разликама дуж појединачних акустичких димензија плозива и фрикатива на почетним и/или крајњим позицијама у речи у српском и енглеском:

1. испитати време наступа треперења гласних жица код звучних и беззвучних плозива на почетној позицији;
2. испитати присуство аспирације код беззвучних плозива на почетној позицији;
3. испитати присуство/трајање треперења гласних жица код звучних плозива и фрикатива на крајњој позицији;
4. испитати разлику у трајању оклузије код плозива и констрикције код фрикатива у звучном и беззвучном окружењу на крајњој позицији;
5. испитати разлику у трајању између вокала испред звучних и беззвучних плозива и фрикатива на крајњој позицији;
6. испитати разлику у највишим вредностима интензитета између звучних и беззвучних фрикатива на крајњој позицији;
7. испитати распоређеност највиших интензитетских вредности током трајања звучних и беззвучних фрикатива на крајњој позицији.

The aim of the research is to investigate the possibility of phonetic attrition in first language environment in Serbian English late bilinguals at the near-native level of English proficiency. The research includes phonetic analysis of plosives and fricatives in both Serbian and English speech of the participants, where the values of the speech in Serbian are compared with the results of the control group consisting of monolingual speakers of Serbian, with an additional comparison of the parameters in Serbian and English within the participant group. Such an approach provides an insight into the direction of phonetic movement in first language speech. In line with the broader aim of the research, a number of more narrowly defined aims are established, which are based on the cross-linguistic differences along individual acoustic dimensions of plosives and fricatives in the initial and/or final position in Serbian and English:

1. examine the voice onset time in word-initial voiced and voiceless plosives;
2. examine the presence of aspiration in word-initial voiceless plosives;
3. examine the presence/duration of the voicing period in word-final voiced plosives and fricatives;
4. examine the difference in the duration of occlusion/constriction between voiced and voiceless word-final plosives and fricatives;
5. examine the difference in the duration between vowels in front of voiced and voiceless word-final plosives and fricatives;
6. examine the difference in energy peaks between word-final voiced and voiceless fricatives;
7. examine the difference in the distribution of energy levels between word-final voiced and voiceless fricatives.

Циљеви истраживања су одговарајући?

ДА

III.5 очекиваних резултата (хипотезе)

На основу постављених циљева, очекује се да се установи присуство фонетског деловања другог језика на матерњи, које би се показало одступањима испитиваних параметара од норми српског језика у правцу вредности добијених анализом говора испитаника на енглеском језику. Такође, очекује се неуједначеност резултата међу испитаницима као и између вредности засебних параметара код појединачних испитаника, у складу са досадашњим истраживањима испитиване појаве дејства страног језика на матерњи.

1. продужено време наступа треперења гласних жица код звучних и/или беззвучних пловива на почетној позицији;
2. присуство аспирације код беззвучних пловива на почетној позицији;
3. скраћено трајање треперења гласних жица код звучних пловива и/или фрикатива на крајњој позицији;
4. израженија разлика у трајању оклузије/констрикције између звучних и беззвучних пловива и/или фрикатива на крајњој позицији;
5. израженија разлика у трајању између вокала испред звучних и беззвучних пловива и/или фрикатива на крајњој позицији;
6. слабије изражена разлика у највишим вредностима интензитета између звучних и беззвучних фрикатива на крајњој позицији;
7. слабије изражена разлика у распоређености доминантних интензитетских вредности током трајања звучних и беззвучних фрикатива на крајњој позицији.

Based on the goals set, it is expected to document the presence of phonetic attrition that would manifest in divergence from the norms of Serbian toward the English standard values as listed below. Also, variability among the participants and across parameter values in individual participants is expected, as is usually the case in attrition studies.

1. longer voice onset time in voiced and/or voiceless word-initial plosives;
2. presence of aspiration in word-initial voiceless plosives;
3. shorter voicing period in word-final plosives and/or fricatives;
4. more marked difference in the duration of occlusion/constriction between voiced and voiceless word-final plosives and/or fricatives;
5. more marked difference in the duration of the vowel in front of voiced and voiceless word-final

plosives and/or fricatives;

6. less marked difference in energy peaks between voiced and voiceless word-final fricatives;

7. less marked difference in energy distribution between voiced and voiceless word-final fricatives.

Очекивани резултати представљају значајан научни допринос?

ДА

III.6 плана рада (на основу фаза истраживања и оријентационог садржаја дисертације из Обрасца 1)

Прва фаза истраживања подразумева проучавање литературе у области дејстава другог језика на матерњи са посебним освртом на испитивани утицај на фонетском нивоу. Након консултовања литературе следи постављање циљева истраживања и састављање материјала на основу којег ће се анализирати говор испитаника. Трећа фаза укључује одабир испитаника и снимање њиховог говора. Наредне две фазе обухватају акустичку анализу добијених података и њихову статистичку обраду. У шестој фази, тумаче се резултати док се у последњој, седмој фази, разматра место резултата истраживања у оквиру литературе и доносе закључци.

1. УВОД

У уводном делу дисертације биће представљен предмет истраживања, кратак преглед најзначајнијих студија у области као и садржај поглавља која следе.

2. ДЕЈСТВА ДРУГОГ ЈЕЗИКА НА МАТЕРЊИ

Друго поглавље обухвата шира разматрања у оквиру области дејстава другог језика на матерњи с посебним нагласком на групе говорника код којих се испољавају испитивана дејства, манифестације дејства другог језика на матерњи и могуће чиниоце који доводе до њиховог испољавања.

3. ДЕЈСТВА ДРУГОГ ЈЕЗИКА НА МАТЕРЊИ НА ФОНЕТСКО-ФОНОЛОШКОМ НИВОУ

Током трећег поглавља, пажња се усмерава на ниво говора у системима под утицајем посматраних чинилаца, при чему се даје детаљан преглед студија унутар уже области истраживања.

4. ПЛОЗИВИ И ФРИКАТИВИ У СРПСКОМ И ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИЧКОМ СИСТЕМУ

У четвртном поглављу, фокус се додатно сужава на две гласовне групе које су обухваћене истраживањем и њихове особености у српском и енглеском језику, са циљем постављања теоријско-емпиријске основе на којој се темељи истраживање дисертације.

5. ИСТРАЖИВАЊЕ

У овом поглављу, представљени су циљеви и методологија истраживања (испитаници, процедуре и корпус). Главни део поглавља садржи резултате, статистичку анализу и дискусију.

6. ЗАКЉУЧЦИ

У последњем поглављу, сумирају се закључци који се заснивају на добијеним резултатима и тумачењу истих у оквиру области истраживања.

ЛИТЕРАТУРА

У овом делу дисертације, биће наведене коришћене библиографске јединице.

The first phase of the research involves studying the literature on first language attrition with a focus on the investigated phonetic effects. After consulting the literature, aims of the research are set and research material, based on which the speech of the participants will be analysed, is designed. The third phase includes the selection of participants and recording of their speech. The following two phases involve the acoustic analysis of the recordings and statistical analysis of the data. During the sixth phase, the results are interpreted, and conclusions are made.

1. INTRODUCTION

In the introductory part of the dissertation, the research topic is presented along with a short overview of the most relevant studies in the field, and a brief content of the following sections is given.

2. FIRST LANGUAGE ATTRITION

In the second part, the phenomenon of first language attrition is discussed with a focus on affected speaker groups, attrition symptoms and factors possibly involved in the process.

3. FIRST LANGUAGE ATTRITION AT THE PHONETIC-PHONOLOGICAL LEVEL

Throughout the third part, the attention is directed toward the level of speech in the affected systems with a detailed overview of the studies within the specific sub-field.

4. PLOSIVES AND FRICATIVES IN THE SERBIAN AND ENGLISH SYSTEM

In the fourth part, the focus is additionally narrowed to two sound classes included in the research and their specific attributes in Serbian and English, with an aim of laying out the theoretical-empirical basis of the research.

5. THE PRESENT STUDY

In this part, the aims and methodology (participants, procedures and corpus) of the research are given. The main part of the chapter contains results, statistical analysis and discussion.

6. CONCLUSIONS

In the last part, conclusions are made based on the obtained results and their interpretation within the field of the research.

REFERENCES

In this part of the dissertation, references are listed.

План рада је одговарајући?

ДА

III.7 метода и узорака истраживања

У истраживању ће се користити методе експерименталне фонетике. Говор испитаника ће се снимати уз помоћ студијског снимача и добијени аудио записи биће анализирани у програму *Praat* (Boersma-Weenink, 2021). Испитивани параметри биће изражени у релевантним јединицама (време наступа звучности пловива, трајање периода звучности пловива и фрикатива, трајање оклузије/констрикције и дужина вокала у милисекундима; интензитет фрикатива у децибелима), док ће присуство/одсуство аспирације код безвучних пловива и треперења гласних жица код звучних пловива и фрикатива бити визуелно установљено анализом спектограма.

Материјал истраживања се састоји од насумично поређаних једносложних или, где то није могуће, двосложних речи на српском и енглеском језику које имају пловиве на почетној или крајњој позицији у речи, односно фрикативе на крајњој позицији у речи, и садрже дуг вокал у непосредном окружењу испитиваног опструента. Укупни број појединачних речи је 260 по испитанику у експерименталној групи и 130 у контролној. Поред испитиваних речи, снимљени корпус садржи и једну трећину дистрактора.

Осим појединачних речи, материјал укључује и 12 реченица на српском и 12 на енглеском језику, у којима се циљне једносложне речи с почетним пловивом, праћене дугим вокалом, налазе на истакнутој почетној позицији.

Све речи и реченице обухваћене материјалом истраживања испитаници ће читати с екрана рачунара.

Групу испитаника чини десет двојезичних српско-енглеских говорника који другим језиком владају на нивоу који је приближан нивоу изворних говорника. Приписивање атрибута

двојезичности испитаницима темељи се на чињеници да су сви дугогодишњи универзитетски наставници са титулом доктора наука из области англистике, што је у складу са широко прихваћеном дефиницијом по којој се двојезичним сматрају они говорници који два (или више) језика користе у свакодневном животу (Grosjean, 2010). Наведени ниво познавања другог језика такође проистиче из врсте и дужине њиховог професионалног ангажмана. Нико од њих течно не влада трећим језиком и није провео дуже временске периоде на енглеском говорном подручју. Сви су почели с учењем другог језика кроз формални систем образовања у језичком окружењу матерњег језика и то у ранопубертетском узрасту, што их сврстава у групу двојезичних говорника с касним почетком учења (Meisel, 2008). Приликом одабира испитаника водило се рачуна да група буде хомогена у највећој могућој мери да на резултате не би утицали чиниоци чији уплив није предмет истраживања. Из тог разлога, група испитаника је релативно мала. Контролна група се састоји од десет једнојезичних говорника српског.

Methods of experimental phonetics will be used in the research. Speech of the participants will be recorded with a studio recorder, and the recordings will be analysed in the Praat software (Boersma-Weenink, 2021). The investigated parameters will be given in their respective units of measurement, where applicable (voice onset time, voicing period in plosives and fricatives, duration of the occlusion/frication and duration of vowels in milliseconds; energy levels during the articulation of fricatives in decibels), while the presence/absence of aspiration in voiceless plosives and vocal folds vibration in voiced plosives and fricatives will be identified through the visual analysis of spectrograms.

The research material consists of randomly distributed one-syllable or, where not possible, two-syllable Serbian and English words, with plosives in the initial or final position, i.e. fricatives in the final position, which contain a long vowel immediately after or before the investigated obstruent. The total number of individual words is 260 in the experimental group and 130 in the control group. The list of recorded words will also include one third of distractors.

Besides individual words, the material includes 12 sentences in Serbian and 12 sentences in English, where one-syllable target words with plosives in the initial position followed by a long vowel are in a prominent clause-initial position.

All the words and sentences in the material will be read by the participants from a computer screen.

The participant group is made of ten Serbian English late bilinguals at the near-native level of English proficiency. The participants are considered bilingual due to the fact that they are long-term university teachers at the English department with a PhD title in English studies, which is in line with a widely accepted definition of bilingualism that relies on the criterion of daily use of two languages (Grosjean, 2010). The given level of English proficiency is also assumed to follow from the type and length of their professional engagement. None of them is a proficient user of a third language nor has anyone spent prolonged periods of time in an English-speaking region. They all started learning their second language through the formal educational system in first language environment around the start of puberty, which makes them late bilinguals (Meisel, 2008). During participant selection, an effort was made to keep the group as homogenous as possible to prevent the interference of factors not under investigation. For that reason, the group is relatively small. The control group is made of ten monolingual speakers of Serbian.

Метод и узорак су одговарајући?

ДА

III.8 места, лабораторије и опреме за истраживачки рад

Студио Филозофског факултета у Новом Саду, софтвер за говорну анализу Праат (*Praat*, Boersma-Weenink 2021).

Studio at the Faculty of Philosophy in Novi Sad, speech analysis software Praat (Praat, Boersma-Weenink 2021).

Услови за истраживачки рад су одговарајући?

ДА

III.9 методе статистичке обраде података и осталих релевантних података

Приликом статистичке обраде добијених података користиће се т-тест, Ман Витнијев тест и друге релевантне анализе.

Statistical analyses of the obtained data will include t-test and Mann-Whitney test as well as other relevant analyses.

Предложене методе су одговарајуће?

ДА

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА

Услови дефинисани за кандидата студијским програмом:

На основу документа Структура студијског програма докторских студија – Језик и књижевност (модул Језик), докторске студије Језика и књижевности изводе се током три академске године и имају обим 180 ЕСПБ, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ на основним академским и мастер академским студијама. Докторске студије Језик и књижевност конципиране су путем програмске флексибилности, базиране на широкој понуди изборних предмета. Из листе понуђених предмета, докторанд, уз вођење од стране ментора, бира предмете који су у функцији израде докторске дисертације. Докторска дисертација је самостални рад докторанда и представља завршни део студијског програма докторских студија Језик и књижевност (модул Језик). Докторанди од првог до четвртог семестра бирају изборне предмете, а у току прва четири семестра имају укупно пет обавезних предмета (Докторска дисертација – избор теме и преглед литературе, први семестар; Докторска дисертација – израда пројекта истраживања, други семестар; Израда и објављивање првог научног рада, трећи семестар; Докторска дисертација – истраживање на теми, четврти семестар; Учешће на научном скупу, четврти семестар). У петом семестру налазе се обавезни предмети Писање докторске дисертације 1 и Израда и објављивање другог научног рада (са рецензијама), а у шестом семестру Писање докторске дисертације 2 и Одбрана докторске дисертације. На основу члана 87. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Србије“, број 76) и члана 75. Статута Филозофског факултета у Новом Саду и Правилника о докторским студијама и стицању научног назива доктора наука, студент стиче право да пријави докторску дисертацију када испуни услове предвиђене студијским програмом докторских студија.

Based on the document "Structure of the Study Program for Doctoral Studies – Language and Literature (Language Module)," doctoral studies in Language and Literature are conducted over three academic years and comprise 180 ECTS credits, with a prerequisite of at least 300 ECTS credits earned in undergraduate and master's degree studies. The doctoral studies in Language and Literature are designed through program flexibility, based on a wide array of elective courses. From the list of offered subjects, the doctoral candidate, under the guidance of a mentor, chooses subjects that support the development of the doctoral dissertation. The doctoral dissertation is an independent work of the doctoral candidate and represents the final part of the doctoral study program in Language and Literature (Language Module). From the first to the fourth semester, doctoral candidates select elective courses, and during the first four semesters, there are a total of five mandatory courses: Doctoral Dissertation – Topic Selection and Literature Review (first semester); Doctoral Dissertation – Research Project Development (second semester); Development and Publication of the First Scientific Paper (third semester); Doctoral Dissertation – Research on the Topic (fourth semester); Participation in a Scientific Conference (fourth semester). In the fifth semester, the mandatory courses are Writing the

Doctoral Dissertation 1 and Development and Publication of the Second Scientific Paper (with reviews), while in the sixth semester, the courses are Writing the Doctoral Dissertation 2 and Defense of the Doctoral Dissertation. According to Article 87 of the Law on Higher Education ("Official Gazette of the Republic of Serbia," number 76) and Article 75 of the Statute of the Faculty of Philosophy in Novi Sad, as well as the Regulations on Doctoral Studies and the Acquisition of the Scientific Title of Doctor of Science, a student acquires the right to submit their doctoral dissertation when they meet the conditions set forth in the doctoral study program.

Образложење:

Кандидаткиња Зора Трнинић уписала је докторске студије Језик и књижевност (модул Језик) на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду школске 2016/2017. године. Положила је све испите предвиђене наставним планом и програмом и стекла услове за пријаву докторске дисертације предвиђене програмом докторских студија Језик и књижевност.

Поред формалних услова, кандидаткиња је до сада самостално и у коауторству публиковала 6 радова и учествовао је на три међународне научне конференције са излагањима (катеорије М33). Самостално је објавила један рад у тематском зборнику међународног значаја (М14), два рада у врхунском часопису националног значаја (М51) и један рад у националном часопису међународног значаја (М24). Кандидатиња Зора Трнинић је одбранила предлог докторске дисертације пред Већем докторских студија Филозофског факултета у Новом Саду.

Candidate Zora Trninic enrolled in the doctoral studies of Language and Literature (Language Module) at the Faculty of Philosophy, University of Novi Sad, for the academic year 2016/2017. She has passed all the exams prescribed by the curriculum and has met the requirements for the submission of her doctoral dissertation as outlined in the doctoral study program in Language and Literature.

In addition to the formal requirements, the candidate has independently and in co-authorship published 6 papers and participated in three international scientific conferences with presentations (category M33). She has independently published one paper in a thematic collection of international significance (M14), two papers in a top national journal (M51), and one paper in a national journal of international significance (M24). Candidate Zora Trninic has defended the proposal for her doctoral dissertation before the Doctoral Studies Council at the Faculty of Philosophy in Novi Sad.

Да ли кандидат испуњава дефинисане услове?

ДА

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

V.1 Биографија ментора (до 500 речи):

Маја Марковић је основне студије Енглески језик и књижевност уписала 1986. године, дипломирала 1990. године с просечном оценом 9,14. Магистарске студије Енглески језик и књижевност (Наука о језику) похађала је од 1995. до 1999, и завршила с просечном оценом 10,00, одбравивши магистарску тезу под насловом „Варирање акценатског обрасца код придева у савременом енглеском језику“. Докторску дисертацију, насловљену „Контрастивна анализа акустичких и артикулационих карактеристика вокалног система енглеског и српског језика“ одбранила је 2007. године. Од 1991. године запослена је на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, Одсек за англистику, најпре у звању лектора, затим асистента, да би 2007. била бирана у звање доцента. Од 2012. до 2017. има звање ванредног професора, а 2017. бирана је за редовног професора. Маја Марковић бави

се лингвистиком, а уже области њеног истраживања су фонетика, фонологија, интерфејс фонологије са синтаксом и говорне технологије. У својим радовима проучава енглески и српски језик.

Maja Marković enrolled in undergraduate studies in English Language and Literature in 1986, graduating in 1990 with an average grade of 9.14. She pursued her master's studies in English Language and Literature (Linguistics) from 1995 to 1999, completing them with an average grade of 10.00, defending her master's thesis titled "Variation of Stress Patterns in Adjectives in Contemporary English." She defended her doctoral dissertation, titled "Contrastive Analysis of Acoustic and Articulatory Characteristics of the Vowel Systems of English and Serbian," in 2007. Since 1991, she has been employed at the Faculty of Philosophy, University of Novi Sad, in the Department of English Studies, initially as a lecturer, then as an assistant, and in 2007, she was elected to the position of assistant professor. From 2012 to 2017, she held the title of associate professor, and in 2017, she was elected as a full professor. Maja Marković is engaged in linguistics, and her main research areas include phonetics, phonology, the interface of phonology with syntax, and speech technologies. In her works, she studies both English and Serbian languages.

V.2 Референце ментора из научне области којој припада тема докторске дисертације:

Р. бр.	аутори, наслов, <i>часопис</i> , волумен (година) број страница од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
1.	Sovilj-Nikić, S.–Sovilj-Nikić, I. & Marković, M. (2018). Meta learning approach to phone duration modeling. <i>Tehnički vjesnik</i> , 25(3), 855-860. https://doi.org/10.17559/TV-20171002122930	M23
2.	Sredojević, D.–Marković, M. (2020). Qualitative and quantitative distinctions between lexical accents of standard Serbian in the speech of Novi Sad (minimal pair corpus). <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> , LXIII/2, 33-53. ISSN: 0352-5724.	M23
3.	Marković, M. i D. Sredojević (2021). Spectral Characteristics of Stressed Vowels in Standard Serbian: Quantity and Quality Relations. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> 64/2: 53-76.	M23
4.	Marković, M i B. Jakovljević (2016). Acquiring Vocalic Quantity and Quality in L2: The Acquisition of Vowel Clipping in English by Advanced Serbian Learners, <i>Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku</i> LIX/2: 97-108.	M24
5.	Marković, Maja i B. Jakovljević (2016). Phonetic Cue Interpretation in the Acquisition of Non-Native Vocalic Contrast, <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> 41: 223-236.	M51
6.	Marković, M.–Milićev, T. (2016). Synthetic and natural speech intelligibility and comprehension: Effects of prosody. U: Mišić-Ilić, B.–Lopičić, V. (ured.) (2016). <i>Jezik, književnost, značenje: Jezička istraživanja</i> . Niš: Filozofski fakultet. 809-818. ISBN: 978-86-7379-409-9.	M14
7.	Marković, M. (2017). Information technologies in pronunciation teaching. U: Gudurić, S.–Radić-Bojanić, B. (ured.) (2017). <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru</i> 6. <i>Tematski zbornik</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. 397-406. ISBN: 978-86-6065-432-0.	M14
8.	Kovačević, P. i M. Marković (2019). Acoustic manifestations of information and contrastive focus in Serbian, <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru</i> , VIII. Novi Sad: Filozofski fakultet, str. 499-511.	M14

V.3 Услови дефинисани за ментора у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* за област којој припада докторска дисертација:

На основу члана 7. и 8. Правила докторских студија Универзитета у Новом Саду, за ментора за израду докторске дисертације, може бити именован наставник Универзитета, односно факултета који је у радном односу на факултету, који реализује студијски програм докторских студија и који има потребну научну способност из области теме докторске дисертације. За поље друштвено-хуманистичких наука за ментора може бити именован наставник, односно научни радник који је у претходних десет година остварио најмање 24 бода, и то најмање 4 бода за рад у часопису са листа SSCI, ERIH, HEINONLINE, AHCI и EconLit или у часопису категорије M24 и најмање 20 бодова за радове у категоријама: M11; M12; M13; M14; M21; M22; M23; M24; M31; M32; M33; M34 и M51. Радови у категоријама: M31; M32; M33 и M34 доносе највише 20% потребних бодова.

Pursuant to Articles 7 and 8 of the Rules of Doctoral Studies of the University of Novi Sad, a mentor for the preparation of a doctoral dissertation may be appointed from among the teaching staff of the University, that is, the faculty, who is employed at the faculty, who delivers a doctoral study programme, and who possesses the required scientific competence in the field of the doctoral dissertation topic. In the field of social sciences and humanities, a teacher or researcher may be appointed as a mentor if, in the preceding ten years, they have achieved at least 24 points, including at least 4 points for a paper published in a journal indexed in SSCI, ERIH, HEINONLINE, AHCI, or EconLit, or in a journal of category M24, and at least 20 points for papers in the following categories: M11, M12, M13, M14, M21, M22, M23, M24, M31, M32, M33, M34, and M51. Papers in categories M31, M32, M33, and M34 may contribute a maximum of 20% of the required points.

Образложење:

Проф. др Маја Марковић у претходних десет година има три објављена рада категорије M23, један рад из категорије M24, један рад из категорије M51, пет радова из категорије M14 и једну монографију категорије M42. Предложена менторка на основу свог научно-истраживачког рада, искуства које поседује у менторисању докторских дисертација и компетентности у опсегу теме дисертације испуњава критеријуме.

Prof. Dr. Maja Marković has, in the preceding ten years, published three papers in category M23, one paper in category M24, one paper in category M51, five papers in category M14, and one monograph in category M42. Based on her scientific research output, her experience in mentoring doctoral dissertations, and her competence within the scope of the dissertation topic, the proposed mentor meets the required criteria.

Да ли ментор испуњава услове?

ДА

VI ЗАКЉУЧАК

Тема је подобна	<u>ДА</u>
Кандидат је подобан	<u>ДА</u>
Ментор је подобан	<u>ДА</u>

Образложење о подобности теме, кандидата и ментора (до 500 речи):

Кандидаткиња Зора Трнинић испунила је све услове дефинисане студијским планом и програмом докторских студија Језик и књижевност (модул Језик) и показала да поседује квалитете потребне за самостални истраживачки рад. Имајући у виду научни, теоријски и практични значај теме, предложени нацрт истраживања, познавање проблематике коју је показала избором литературе и планом рада на дисертацији, као и компетенције предложене менторке, чланови комисије сагласни су да су кандидаткиња, менторка и тема подобни, те предлажу да се Зори Трнинић одобри израда докторске дисертације са насловом *First language attrition at the phonetic level: case study of Serbian English late bilinguals* (*Утицаји другог језика на матерњи на фонетском нивоу: студија случаја српско-енглеских касних билингвала*) под менторством проф. др Маје Марковић.

The candidate, Zora Trninić, has fulfilled all the requirements defined by the curriculum and study programme of the doctoral studies *Language and Literature* (Language module) and has demonstrated that she possesses the qualities necessary for independent research work. Taking into account the scientific, theoretical, and practical significance of the topic, the proposed research outline, the familiarity with the subject demonstrated through the selection of literature and the dissertation work plan, as well as the competencies of the proposed mentor, the members of the committee agree that the candidate, the mentor, and the topic are suitable. They therefore propose that Zora Trninić be granted approval to prepare the doctoral dissertation entitled *First Language Attrition at the Phonetic Level: A Case Study of Serbian–English Late Bilinguals* (*Influences of the Second Language on the Native Language at the Phonetic Level: A Case Study of Serbian–English Late Bilinguals*), under the supervision of Prof. Dr. Maja Marković.

Место и датум:

Нови Сад и Крагујевац, 7. децембра 2025.

1. др Дејан Средојевић, редовни професор

_____, председник

2. др Даница Јеротијевић Тишма, ванредни професор

_____, члан

3. др Маја Марковић, редовни професор

_____, члан (ментор)

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.